

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35235
Nom: Dret penal econòmic i de l'empresa
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau en Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau en Dret	Dret Penal Econòmic i de la Empresa	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ALCALA-SANTAELLA LLORENS FELIPE

RESUM

L'assignatura de Dret penal econòmic i de l'empresa té caràcter optatiu i s'impartix en el quart curs del Grau de Dret, dins de l'itinerari de dret empresarial, junt amb les assignatures de Seguretat Social, Prevenció de Riscos Laborals: Règim Jurídic i Responsabilitats, i Fiscalitat de l'Empresa. Consta de 4.5 crèdits ECTS. Té com contingut l'anàlisi de les diferents figures delictives relacionades amb l'activitat econòmica i empresarial, excloent de tal estudi les figures tradicionals clàssiques, l'objecte de tutela de les quals té caràcter eminentment individual. Es tracta de l'estudi de les diferents infraccions penals amb transcendència sobre l'orde socioeconòmic de les que es contenen en els Llibres II i III del Codi penal i, si és el cas, en les Lleis penals especials. És una assignatura de Dret positiu, per la qual cosa la seua estructura gira entorn de la regulació vigent de les dites infraccions penals,

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1303 - Grau en Dret

Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.

Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.

Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.

Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).

Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.

Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.

Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.

Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

Anàlisi de l'art.31.bis i ss. CP. Criteris Jurisprudencials

ESTAFES I FALSITATS DOCUMENTALS

Descripció de continguts (Castellà):

Estafa comuna Art. 248.1 CP

Estafa informàtica Art. 248.2 CP

2.

ESTAFES I FALSITATS DOCUMENTALS

Descripció de continguts (Castellà):

Qualificacions Art. 250 CP

3.

Elements propis de cada figura i problemes concursals entre ambdues figures Arts. 252 i 253 CP

4.

Frustració de l'execució i insolvències punibles:

Estudis dels diferents elements de les figures típiques i delimitació dels substrats típics. Problemes concursals. Arts. 257 a 258 ter i Arts. 259 a 261 bis CP

5.

Delictes contra la propietat intel·lectual i propietat industrial.

Descripció de continguts (Castellà):

- Propietat intel·lectual Arts. 270 a 272 CP

Tipus bàsics.

- Tipus agreujats

- Propietat industrial Arts. 273 a 277 CP

- Delictes contra els drets de patent.

- Delictes contra els drets de marca.

Violació de la protecció de varietats vegetals.

- Utilització indeguda de denominacions d'origen o indicacions geogràfiques.

- Divulgació d'invenció en perjudici de la defensa nacional

6.

Delictes relatius al mercat i als consumidors.- Qüestions comunes Arts. 278 a 286 CP

- Delictes contra el secret d'empresa.

- Delicte de desproveïment de matèries primeres.

- Publicitat enganyosa.

- Delicte d'alteració de preus del mercat.

- Ús fraudulent d'informació privilegiada.

- Delicte contra la protecció jurídica dels serveis d'accés condicional.

- Requisits procedimentals en els delictes relatius al mercat i als consumidors

7.

Anàlisi dels elements típics de cada figura i delimitació dels substrats materials respectius.

Tipus bàsic i qualificacions 286 bis a 286 quarter

Disposicions comunes Arts. 287 a 288 CP

8.

Anàlisi dels elements típics de cada figura, delimitació dels respectius substrats materials i problemes concursals

- Falsedat de comptes anuals Art. 290 CP

- Imposició d'acords abusius Art. 291 CP

- Delictes contra els drets dels socis Arts. 292 i 293 CP

- Delicte d'obstaculització d'actuacions inspectores Art. 294 CP

- Qüestions comunes Arts. 296 i 297 CP

9.

RECEPCIÓ I BLANQUEIG DE CAPITALS

Descripció de continguts (Castellà):

Anàlisi dels elements típics de cada figura, delimitació dels respectius substrats materials i problemes concursals amb altres figures

- Arts. 298 a 304 CP

- Origen i evolució del delicte de blanqueig

- Bé jurídic protegit

- Subjecte actiu. Autoblanqueig.

- Objecte material

- Conductes típiques. Modalitats doloses.

- Tipus agreujats: especial referència al delicte de tràfic de drogues

- Blanqueig comès per imprudència greu

Relacions concursals.

DELICTES CONTRA L'HISENDA PÚBLICA I LA SEGURETAT SOCIAL. EL DELICTE COMPTABLE

Descripció de continguts (Castellà):

Anàlisi dels elements típics de cada figura, delimitació dels respectius substrats materials i problemes concursals amb altres figures

- Arts. 305 a 310 bis CP

- Defraudació a la hisenda pública

- Defraudació a la Hisenda de la Unió Europea

- Defraudació a la Seguretat Social

- Fraus de subvencions.

- L'obtenció fraudulenta de fons de la UE

10.**DELICTES CONTRA L'HISENDA PÚBLICA I LA SEGURETAT SOCIAL. EL DELICTE COMPTABLE**

Descripció de continguts (Castellà):

Anàlisi dels elements típics de cada figura, delimitació dels respectius substrats materials i problemes concursals amb altres figures

- Arts. 305 a 310 bis CP
- Defraudació a la hisenda pública-
- Delicte comptable:
- Conceptes previs
- Bé jurídic protegit
- Consumació
- Concurs amb el delicte fiscal.
- Responsabilitat de les persones jurídiques

11.**DELICTES CONTRA ELS DRETS DELS TREBALLADORS**

Anàlisi dels elements típics de cada figura, delimitació dels substrats materials respectius i problemes concursals.

- Arts. 311 a 318 CP
- Delicte contra els drets dels treballadors
- Immigració laboral clandestina
- Delicte de discriminació laboral
- El delicte contra la seguretat i higiene dels treballadors

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	45,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	105,00

METODOLOGIA DOCENT

Metodología docente

- 1.- La docencia presencial tiene asignadas 45 horas.
- 2.- Las clases estarán destinadas a la resolución de casos prácticos y explicación de la teoría aplicable, con participación del alumno y debate entre las distintas posturas que se mantengan a la hora de calificar los hechos probados
- 3.- Para el estudio de las distintas infracciones se seguirá el **método analítico-sintético**, que consiste en la **descomposición de la figura típica** en sus distintos elementos y de entre éstos, a su vez la acción en los diferentes **tractos** que la componen, siendo imprescindible la consulta y estudio de las bases de **jurisprudencia** a fin de concretar el contenido de los elementos de la figura típica en cuestión.

Metodologia docent

- 1.- La docència presencial té assignades 45 hores.
- 2.- Les classes estaran destinades a la resolució de casos pràctics i explicació de la teoria aplicable, amb participació del alumne i debat entre les distintes postures que se mantengan a l'hora de calificar els fets probats
- 3.- Per a l'estudi de les diferents infraccions se seguirà el mètode analític-sintètic, que consisteix en la descomposició de la figura típica en els seus elements i de entre aquests, a la seua vegada l'acció en els diferents tractats que la componen, sent imprescindible la consulta i estudi de les bases de jurisprudència a fi de concretar el contingut dels elements de la figura típica en qüestió.

Teaching methodology

- 1.- Face-to-face teaching is assigned 45 hours.
- 2.- The classes will be destined to the resolution of practical cases and explanation of the applicable theory, with the participation of the student and debate between the different postures that are maintained at the time of grading the facts proven
- 3.- For the study of the different infractions, the analytical-synthetic method will be followed, which consists of the decomposition of the typical figure into its elements and among these, at the same time the action in the different tracts that it composes, being indispensable the consultation and study of the bases of jurisprudence in order to concretize the content of the elements of the typical figure in question.

AVALUACIÓ

La calificación final de la asignatura de Derecho penal económico y de la empresa se determinará a partir de las calificaciones obtenidas de la evaluación continua desarrollada en cada grupo, y de la realización de dos pruebas finales: teórica y práctica.

La evaluación continua, según el Protocolo académico docente para los grados de la Facultad de Derecho, exige un mínimo de actividades evaluables (las señaladas en el protocolo) para las asignaturas de 4.5 créditos, que se desarrollarán a lo largo del curso e irán con cargo al profesor titular de cada grupo, el cual deberá especificar el contenido en el anexo de la guía académica del propio grupo. Las actividades objeto de evaluación continua deberán realizarse antes del inicio del período de exámenes. El profesor podrá coordinarse con profesoras de otros grupos para la realización conjunta de actividades aplicadas, actividades dirigidas y actividades complementarias.

Habrà un examen final, realizado ante el profesor titular de cada asignatura, sobre el temario completo indicado en el Contenido de la asignatura. En este examen la calificación debe ser numérica del 0 al 10, debiendo aprobarse necesariamente para poder superar la asignatura, con independencia del valor ponderado que tenga en la calificación final de la asignatura.

Habrà un examen práctico final, que consistirá en la resolución de caso práctico, que será corregido por el profesor del grupo. En este examen la calificación será numérica del 0 al 10, debiendo aprobarse necesariamente para poder superar la asignatura, con independencia del valor ponderado que tenga en la calificación final de la asignatura.

Valores ponderados para la calificación final de la asignatura: el 30% de la nota se corresponde con la evaluación continua; el 70% se corresponde con el examen final (la mitad de esta nota corresponde al examen teórico y la otra mitad al examen práctico).

Los alumnos que no realicen la evaluación continua podrán presentarse al examen final (teórico y práctico), quedando limitada la nota obtenida al valor ponderado que este examen tiene en la nota final (un 70%), de forma que, como máximo, podrá obtenerse un 7 como calificación final.

En caso de suspenderse el examen final práctico, no se realizará el examen teórico final

En caso de suspender la primera convocatoria, para la segunda convocatoria se conserva la calificación obtenida en la evaluación continua, pero no la calificación del examen práctico caso de haber sido aprobado.

style="vertical-align: inherit;"> caso de haber sido aprobado.

BIBLIOGRAFIA

- - Bases de datos de Jurisprudencia. - BOIX REIG (Dir.), Diccionario de Derecho Penal Económico, 2ª Ed, Iustel. 2017. - DE LA MATA BARRANCO, N., DOPICO GÓMEZ-ALLER, J., LASCURAÍN SÁNCHEZ, JA Y NIETO MARTÍN, A.: Derecho Penal Económico y de la Empresa, DYKINSON, 2018 (COLGADO EN AULA VIRTUAL). - GALÁN MUÑOZ, A. Manual de Derecho Penal Económico y de la empresa. 5ª ED. TIRANT LO BLANCH, 2023. - MARTÍNEZ -BUJÁN PÉREZ, C. Derecho Penal Económico y de la empresa. Parte General 6ª Ed. TIRANT LO BLANCH, 2022 - MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, C. Derecho Penal Económico y de la empresa. Parte Especial. 7ª ed. TIRANT LO BLANCH, 2023. - VVAA, SILVA SÁNCHEZ, J. M., (Coord.) Lecciones de Derecho penal Económico y de la empresa. ATELIER LIBROS, 2020. - VVAA, GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., (Coord.) Derecho penal. Parte Especial. 8ª ed. TIRANT LO BLANCH, 2023.